

Resultatstrategi för Sveriges stöd till demokrati,
mänskliga rättigheter och miljö i

Ryssland

2014 – 2018



REGERINGSKANSLIET

Utrikesdepartementet

103 39 Stockholm


Tel: 08-405 10 00, Webb: www.ud.se

Omslag: UD-KOM, Tryck: Elanders Grafisk Service 2014

Artikelnr: UD 14.041



REGERINGSKANSLIET

 REGERINGEN	Regeringsbeslut	III:1
	2014-08-28	UF2014/53486/UD/EC
Utrikesdepartementet		
	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) 105 25 Stockholm	
Resultatstrategi för Sveriges stöd till demokrati, mänskliga rättigheter och miljöinsatser i Ryssland 2014-2018		
1 bilaga		
Ärendet		
<p>Regeringen fastställde genom beslut den 23 september 2010 (UD2010/37579/UD/EC) en strategi för Sveriges stöd till demokrati och mänskliga rättigheter i Ryssland 2010-2013. Strategin förlängdes genom regeringsbeslut den 19 december 2013 att gälla längst t.o.m. den 31 december 2014 eller tills dess regeringen dessförinnan fattat beslut om ny strategi.</p> <p>Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) har därefter utarbetat ett förslag till en samlad resultatstrategi för Sveriges stöd till demokrati, mänskliga rättigheter och miljöinsatser i Ryssland för perioden 2014-2018. Strategin har det innehåll som framgår av <i>bilagan</i>.</p>		
Regeringens beslut		
<p>Regeringen beslutar att fastställa en resultatstrategi för Sveriges stöd till demokrati, mänskliga rättigheter och miljöinsatser i Ryssland för åren 2014-2018, i enlighet med <i>bilagan</i>.</p> <p>Regeringen uppdrar åt Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) och Svenska institutet att i enlighet med resultatstrategin ansvara för genomförandet av Sveriges stöd till demokrati, mänskliga rättigheter och miljöinsatser i Ryssland för perioden 2014-2018.</p>		
På regeringens vägnar		
Hillevi Engström		
Joachim Waern		
<small>Postadress 103 39 Stockholm</small>	<small>Telefonväxel 08-405 10 00</small>	<small>E-post: foreign.registrator@gov.se</small>
<small>Besöksadress Fredsgatan 6</small>	<small>Telefax 08-723 11 76</small>	

Resultatstrategi för Sveriges stöd till demokrati, mänskliga rättigheter och miljö i Ryssland 2014-2018

1. Förväntade resultat

Denna resultatstrategi styr användningen av medel som anslås under utgiftsområde 5, *Internationell samverkan*, anslag 1:11, anslagsposten för *Samarbete med Ryssland* i regleringsbrev för Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) och anslagsposten för *Samarbete med Ryssland* i Svenska institutets regleringsbrev, för respektive verksamhetsår. Strategin ska gälla under perioden 2014-2018 och omfattar sammantaget cirka 360 miljoner kronor för strategiperioden. Utifrån de beslutade volymerna för år 2014 beräknas Sida hantera cirka 320 miljoner kronor och Svenska Institutet cirka 40 miljoner kronor av strategins totalvolym.

Syftet med strategin är att stödja demokratisk utveckling i Ryssland och bidra till ökad respekt för mänskliga rättigheter samt en förbättrad miljö i Östersjöområdet och i nordvästra Ryssland. Mot bakgrund av den senaste utvecklingen i Ryssland ska område ett prioriteras. Verksamheten förväntas bidra till följande resultat:

1. Ökad respekt för mänskliga rättigheter samt stärkt demokratisk utveckling och medborgarinflytande

- Ökad transparens och effektivitet och minskad korruption i den offentliga förvaltningen och rättsväsendet.
- Stärkta möjligheter för medborgare till demokratiskt inflytande och ökat deltagande i politiska processer.
- Stärkt kapacitet hos förändringsaktörer och civilsamhälle att verka för bl.a. demokrati, mänskliga rättigheter och icke-diskriminering.
- Kvinnor och män har i högre utsträckning samma makt att forma samhället och sina egna liv.
- Massmedier med stärkt kapacitet att främja transparens och samhällsdialog.

2. Förbättrad miljö och begränsad klimatpåverkan i Östersjöområdet

- Minskade utsläpp av föroreningar till Östersjön och dess tillrinningsområde i enlighet med internationella överenskommelser inom miljö och klimat.
- Mer energieffektiv uppvärmning och miljömässigt hållbar avfallshandling
- Ökad miljömässigt ansvarstagande hos statliga, lokala och civila aktörer.

2. Landkontext

Det finns ett stort behov av att verka för att demokrati och respekt för mänskliga rättigheter utvecklas och fördjupas i Ryssland. Medvetenheten bland befolkningen om demokratiska rättigheter och yttrandefrihet har ökat på senare år men reformbehoven i Ryssland är alltjämt omfattande. Det ligger i Sveriges och övriga Europas intresse att Ryssland utvecklas till en modern och demokratisk rättsstat. Det civila samhället är centralt som plattform för medborgarnas engagemang i samhällsutvecklingen. Mycket arbete kvarstår med att minska den ryska påverkan på den gemensamma miljön i och kring Östersjön.

Flera givarorganisationer och länder har avslutat sitt arbete i Ryssland och tillgången till givarmedel har minskat. Svenskt stöd kan därmed vara av jämförelsevis stor betydelse för utvecklingen i Ryssland.

3. Verksamhet

För att uppnå strategins resultat ska det svenska mervärdet i form av erfarenhet, kunskaper, trovärdighet och flexibilitet tas tillvara. Inom bl.a. hbt-frågor, jämställdhet och demokrati har samarbetet hittills givit goda

resultat, inte minst genom stödet till det civila samhället. Även det svenska engagemanget inom miljöområdet har givit goda gränsöverskridande resultat, bl.a. avloppsrening och utsläpp till Östersjön.

Vägledande vid val av geografiskt insatsområde bör vara det svenska mervärdet samt var stödet ger bäst resultat. Insatserna inom båda resultatområdena bör främst koncentreras till nordvästra Ryssland, d.v.s. i Sveriges närområde, men insatser i andra områden kan också komma ifråga.

Ett brett spektrum av aktörer i samarbetsländerna och i Sverige bör engageras i syfte att nå goda resultat. Samarbetsformer och samarbetsparter ska väljas utifrån en bedömning av vad som kan ge bäst resultat. Sida och Svenska institutet uppmanas att identifiera innovativa biståndsmetoder och finansieringsmekanismer. Även möjligheter till insatser genom multilaterala organisationer ska tillvaratas. Inom miljöområdet bör samverkan med internationella finansiella institutioner eftersträvas. Nordliga dimensionens miljöpartnerskap (NDEP) kan användas som en central plattform för dialog och koordinering inom miljö- och energieffektiviseringsområdet där potentialen för minskad klimatpåverkan är betydande.

Erfarenheter från tidigare samarbeten mellan myndigheter, akademi, näringsliv och partiväsande, bl.a. stöd genom svenska partianknutna organisationer, bör tas tillvara, så även det svenska civilsamhällets engagemang samt främjande av pluralistiskt partiväsande. Verksamhet ska fortsatt kunna bedrivas genom dessa organisationer. Kapacitetsutveckling hos partnerorganisationer bör prioriteras i syfte att stärka bl.a. kostnadseffektivitet och resultatstyrning.

Arbetet mot korruption ska omfatta alla resultatområden. Stor vikt ska läggas vid att identifiera, värdera och hantera risker som kan begränsa möjligheterna att nå resultat. Särskild vikt ska läggas vid risker kopplade till de politiska förutsättningarna för samarbetspartners möjligheter att agera för ökad demokrati och mänskliga rättigheter. Vid bl.a. nya och för

verksamheten försvårande förutsättningar kan det bli nödvändigt att sprida riskerna genom val av områden, insatser eller typ av samarbetspartner.

Jämställdhet ska vara ett genomgående tema och kan främjas genom riktade åtgärder, integrerade åtgärder samt dialog.

Vägledande för Sidas och Svenska institutets val av insatser ska vara en bedömning av möjligheten till resultat utifrån behov och myndighetens specifika kompetens, erfarenhet och profil. *Sida* ska bidra till strategins resultat genom insatser som rör områden som demokratiska processer, mänskliga rättigheter, media, jämställdhet och miljö. *Svenska institutet* ska bidra till att uppnå resultaten inom främst område 1, *Ökad respekt för mänskliga rättigheter samt stärkt demokratisk utveckling och medborgarinflytande*, genom verksamhet med olika aktörer som t.ex. dialog och utbyte mellan civilsamhällets aktörer, kulturutövare, media, utbildningsväsendet och myndigheter. Dialog mellan svenska och ryska organisationer ska främja och stödja samhällsdebatt inom svenska värderingsfrågor såsom jämställdhet, hbt-frågor och icke-diskriminering.

Område 1: Ökad respekt för mänskliga rättigheter samt stärkt demokratisk utveckling och medborgarinflytande

Minskad korruption och medborgarnas stärkta förtroende för myndigheter, bl.a. inom rättsväsendet, är viktiga områden där det svenska stödet har ett mervärde och genom utbyten, utbildning och samarbete kan bidra med resultat. Bl.a. affärsklimatet i Ryssland kan i detta sammanhang användas som utgångspunkt för en framåtblickande dialog om rättsstatens principer och funktion.

De svenska insatserna bör stödja Rysslands arbete med att uppfylla internationella och nationella åtaganden för mänskliga rättigheter, jämställdhet

och icke-diskriminering. Insatser för att öka medvetenheten om och motarbeta diskriminering och intolerans är viktiga. Utsatta och marginaliserade grupper, så som hbt-personer samt etniska och religiösa minoriteter, ska uppmärksammas. Det svenska stödet ska även bidra till att stärka medborgares deltagande i samhällsprocesser och demokratiarbete, med fokus inte minst på unga aktörer.

Det civila samhället är en central aktör för att det ryska samhället ska kunna utvecklas för en stärkt demokrati och ökad respekt för mänskliga rättigheter. Det svenska stödet bör därför bidra till att det civila samhället i Ryssland kan fortsätta, bibehålla och vidareutveckla sin kapacitet och hållbarhet. Metoder för att stimulera civilsamhällets självfinansiering kan med fördel utvecklas.

Stöd kan ges till oberoende massmedier för att stimulera mångfalden inom massmedia och främjandet av ett fritt och öppet internet, samt till andra plattformar för en informell och transparent samhällsdialog.

Område 2: Förbättrad miljö och begränsad klimatpåverkan i Östersjöområdet

Det finns fortsatt stora utmaningar inom miljö- och klimatområdet i Ryssland och i Östersjöområdet. De svenska miljöinsatserna avses att i första hand inriktas på insatser med direkt påverkan på den gemensamma miljön i Östersjön och i Barentsregionen. Utsläppen av föroreningar från industrier, jordbruk och samhällen till Östersjön är en utmaning som kräver politisk uppmärksamhet och fortsatta reformer. Åtaganden inom Baltic Sea Action Plan samt även HELCOM (kommissionen för skydd av Östersjöns marina miljö, eller Helsingforskommissionen) bör ligga till grund för arbetet för att motverka föroreningar i Östersjön. Sverige ska bidra till att Ryssland uppfyller dessa åtaganden samt andra internationella överenskommelser för miljö- och klimat.

Utnyttjandet av energi- och naturresurser är överlag ineffektivt i Ryssland. Utöver insatser för en hållbar samhällsservice inom områden som vatten och avlopp, avfallshantering, energieffektivisering och förnybar energi kan det krävas insatser för att främja en hållbar hantering av naturresurser och hantering av farliga ämnen. Insatser, vilka till sin natur har gränsöverskridande effekter, ska i första hand avse nordvästra Ryssland, med möjligheter till vissa insatser också i andra delar av landet, inklusive Arktis.

Dialog med såväl aktiva inom sektorn som ryska myndigheter som andra givare såsom internationella finansiella institutioner är viktig för att åstadkomma hållbara resultat. Inom större infrastrukturella miljöprojekt ska tonvikten ligga på stödets komplementära funktion genom kunskapsöverföring och reformerfarenheter.

4. Uppföljning och resultatanalys

Formerna för resultatuppföljning framgår av regeringens riktlinjer för resultatstrategier inom Sveriges internationella bistånd. I enlighet med riktlinjerna ska indikatorer fastställas av myndigheterna.

Den årliga rapporteringen, och den fördjupade rapporteringen mot slutet av strategiperioden, ska ske separat för Sidas och Svenska institutets verksamhet.

Utöver de årliga samråden ska Sida och Svenska institutet ha en löpande dialog med Regeringskansliet (Utrikesdepartementet), inklusive berörda utlandsmyndigheter, om genomförandet av strategin. Beslut om åtgärder gentemot Ryssland inom ramen för EU-samarbetet, bl.a. med avseende på begränsningar av bilaterala och regionala samarbetsprogram, ska beaktas vid utformning av nya insatser.